

Andrej E. Skubic
KOLIKO SI MOJA

1. poglavje

- Kakšno kilo si pa šla gor.
Nasmehne se pa gleda nekam v zrak.
- Ja, pravi. – Zdaj že dva tedna ne kozlam.
- Se pravi, si na konju, pravim.

Who's got it figured out?

Play dumb, play dead, play straight

Who's got it figured out? Play straight

Time to manipulate

V bistvu je bilo tako, da me je zaskočila njena prijateljica, punca, ki je nisem še nikoli videl. V dvorani sem stal bolj zadaj, blizu izhoda, kot pritiče mojim že malo naprednim letom, samo vseeno entuziastično pritrkavajoč ritem z nogo. Med vsemi placi, kjer si ne bi mislil, da jo bom srečal, zelo visoko kotira koncert od Dead Weather; nikoli si ne bi mislil, da bi moral bit pripravljen na srečanje z njo na koncertu od Dead Weather. Zijal sem v Alison Mosshart, se spraševal, zakaj niso delali takih, ko sem bil še jaz najstnik, pa pritegoval zraven ob kakšnih refrenih:

Let's find where no one can see us

And find the difference between us

In iznenada se mi naslika zraven ženska s kratkimi, blond pobarvanimi lasmi, s ksihtom, ki zgleda malo pre-zgodaj izžet pa poln smejalnih gub, in me sune pod rebra, nekaj reče, česar ne razumem, da se moram sklonit k njej pa pomignit z glavo, da ponovi.

- Ej, moji prijateljici si vseč, pravi.

Nisem si mogel pomagat, da ne bi pogledal navzgor, tja, kamor je pomignila, in čisto resno je tam ob zadnji steni, tik zraven vrat, stala ona pa se mi nasmihala. Od vsega folka na svetu – točno ona. Še zmeraj zgleda čisto normalna, nič dosti trebuha pa to. Seksi dolginka z rdeče preštrihanimi lasmi. V light showu utripajoča, nasmeh, pa brez nasmeha, samo pogled.

– Povej ji, da je tudi ona meni ne zgleda švoh, pravim.

Bilo je blazno neumestno presenečenje.

V breg nad kotanjo ob potoku nažiga sonce. Breg je razmočen, da se udara pod nogami, ko se borim z robidovjem. Ideja je bila moja: stvar, ki se ji meščan na podeželju ne more upret: gon, da iz čiste divjine izkrčiš nekaj, kar te bo vsaj malo sladkalo. Iz te goščave par generacij zavozlanih pa posušenih trnovih vej naredit nekaj, kjer bodo robidnice dostopne za obirat.

Te dni rabim dosti aktivnosti: vsaka situacija, kjer zgle-da kaj, kot da bi se dalo porihnat, me nagoni. Sprašujem se lahko, kje se bo to končalo. Pod robidovjem je dosti skal, ki ji sproti mečem v kotanjo; z njimi se bo dalo pozneje utrdit ta teren, ki je drugače malo razmočen, ker tukaj prihaja podtalnica. Pa dolge, prepletene stare veje robidovja mečem na kup, da se ga bo dalo pozneje zažgat. Kožo na rokah nad trdimi, usnjenimi zidarskimi rokavicami imam razpraskano pa švic me peče v praskah pa očeh. Žejen sem za posrat. In potem čisto slučajno pogledam navzgor – in tam, na vrhu brega zagledam stat dve bejbi, ki me gleda-ta pa se mi režita. Ena je Anja. Druga – nimam pojma, ampak izkaže se

– Sem ji rekla, da naj te pusti pri miru, pravi Anja.

Že čez pet minut sem zunaj, pri šanku, ker čeprav se zdaj tudi Jack izza bobnov končno spravi do kitare pa začneta z Alison v isti mikrofoni pet tisto počasno, *Will There Be Enough Water*, ne zdržim več not. Nekako skoz čutim ene oči, ki mi vrtajo od zadaj v vrat, medtem ko si onadva na odru zijata v oči pa z razdalje desetih centimetrov tulita drug drugemu v fris. Stihi so kao romantični, samo sliši se kot smrtne žalitve.

Ne, ni res, čisto kul sem. Samo žejen. En pir si bom vzela, pa to bo to. Pir si bom pa nesel not, v tem placu je zdaj to spet dovoljeno, tako kot v osemdesetih. In točno, kot bi si lahko mislil, se zraven mene znajde Anja.

– Živjo, pravi.

Čeprav zdaj zgleda kao samo v mimohodu, hvala bogu, gre mimo, menda na sekret, če se ne motim, samo se ustavi, ne more pač it kar tako. Jo vseeno malo matra firbec.

– A ti si se pol zdaj čisto resno gor preselil? pravi. – Dokončno?

– Ja, tako zgleda, pravim.

Še kar stoji, kot da se obotavlja, menda je čudno, če pogovor obstane kar tako, samo začeti, če ostane izmenjava taka, kot da sva nekaj skregana. Bogve, zakaj? Samo nekaj človek mora reči.

– Samo da zdaj ne bom rihtal marofa, kakor je bila prej ideja, nadaljujem nerelevantno, kolikor se da mislit. – Nima smisla, zdaj ko mame ni. Bom na bajti streho dvignil, bom imel zadosti sob za spodoben flet.

Zdi se, kot da ji odleže. Noge se ji sprostijo.

– Boš gradbeno rabil, pravi.

– Vem. Sem nabavil lokacijsko, je že vloga na upravni.

– Delaš kaj?

– Bolj malo. Za zdaj bolj v glavi, pravim. Kelner čisto nič ne čuti oči, ki mu vrtajo v vrat. Kako se je tole vse

skupaj napletlo? – Bajto pa okrog nje je treba porihlat, toliko, da bo potem mir. Pol bo mega delovni prostor.

– Pa ti bo zneslo?

– Stara, zakaj bi si v Ljubljani garsonjero kupoval, če imam gor bajto, pravim pa jo pogledam. – Za spodoben flet glih ni nanoslo, a ne?

– Samo tako. Ker praviš, da ne moreš delat, ker je toliko za rihtat ... Vem, da ni, zato pa, da ne boš celega denarja od stanovanja za sproti zagonil.

Gledam jo, samo zdaj ona gleda stran, proti sekretu. Kam pa zdaj to pelje? Bo zdaj ona moja mama?

– Anja, jaz nisem znan po slabem delanju s kešem. A bi rada na kaj namigovala?

– Nisem tega rekla.

– Zadosti ga imam, da tam gor celo bajto tip top zrihtam, pa magari dve leti zraven nič drugega ne delam, če mi paše. So tudi majstri gor cenejši. Itak sem rekel, da v glavi delam.

– To me pa veseli slišat. Kar je v glavi, je važno.

Ko se vrnem nazaj, se rokenrol čisto samoumevno nadaljuje. Trudim se past noter, ne opazit, da je vmes tudi ona prišla nazaj pa da s tisto mlajšo, čisto neznanu prijateljico stojita pri vratih tri metre stran pa se smeje dereta nekaj ena drugi na uho – kot da se tega ne bi dalo delat tudi brez trideset evrov vstopnine kje drugje, kjer je manj šans, da izpadeš nespoštljiv do gostiteljev??? V glavnem, trudim se uživati v tem, da so oni tukaj. Začuda mi nekako rata. Klaviature od Fertite zlovešče sesuvajo celo dvorano, da ti stresajo želodec, temo pa luč v njej, kot da je konec sveta. Pride moment, ko tudi unih dveh sploh ni več, v bistvu ju light show čisto nekako izbriše, samo še vse skupaj ruka, kitara, bobni od Jacka razfukajo dvorano, da sem spet

not, se guncam v kolenih, oči se mi širijo, srce začne nabijati. Super je, pač tak občutek svobode, mislim, ne tak v smislu možnosti, da delaš, kar hočeš – jebesh to, če kaj, imam tega v zadnjem času itak več kot kadarkoli; samo v smislu evforije. Samo stresa me. Mislim, to da si *on top of the world*. Res, čisto sem not, derem se zraven, z glavo nekaj stresam, tudi če čupe že zdavnaj ni več. Ubadanje z zemljo, s predmeti, saj je fajn to; samo malo tega dopamina – lepo je bit še zmeraj živ, ne samo furat kmečki zen.

Ko je špila konec, njena blond prijateljica misteriozno zgine. Čisto iznenada je sama, in ko se spogledava, vem, da ne bom mogel, nikakor, če hočem ostati znosno kul, kar it mimo, ko stoji pri izhodu, kot da čaka, da se razide tahujša gužva. Ne bom mogel kar zginit ven pa si v miru privoščiti še enega pira spodaj pred vrati, kjer se da kaditi, ali pa kar direktno skočiti v avto pa se skozi noč odpeljati sedemdeset kilometrov. Ni variante, ker ona stoji tam pa gleda v zrak, in jaz res ne vem, kaj bi lahko še naredil. Res ne vem.

10
11

Kaj mi je bilo torej tega treba? Tega ne bo nikoli noben vedel.

Sediva na terasi pred Kinom Šiška, pa debata ne teče. Kar ni čudno. Mogoče ta fling Ljubljane, ne morem si pomagat. Pridem sem, pa stvari se začnejo nekako zlagati na svoja mesta, kontra z vsemi pričakovanji. Pa ne, da tisto drugo življenje ni resnično. Ta Ljubljana je tista, ki ima eno avro nerealnosti, prej je to. Zato ker, Ter je *zares*: tisto je plac, ki sem ga jaz osvojil, se ga lotil z lastnimi rokami. V bistvu, samo še ta noč naj bo mimo, pa bom spet tam; se bom v postelji zbudil, pa bodo vse tole samo ene odštekane sanje, Dead Weather pa bom spet poslušal samo

z laptopa. Vsega bo konec. Za zdajle Anja odpije iz svoje kokakole, potem pa odloži kozarec pa iznenada pravi:

– Na amnio bom morala it.

Zabodeno jo pogledam.

– Čez en mesec, pravi.

– Kaj je pa to? pravim. – Se sliši po grško.

– Amniocentezo, pravi. – To je, ko te v trebuh zabodejo pa ti vzorec plodovnice vzamejo. Genetska preiskava. – To je tako, če imajo sum na kromosomske okvare. Downov sindrom pa tako.

– Downov sindrom?

– Na nihalni sem bila, to z ultrazvokom delajo, pa so rekli, da je šansa, da ima otrok Downov sindrom, 1 : 323. To je ful povečana verjetnost, sploh ker sem toliko stara. Potem sem šla na presejalni test, da bi se malo skulirala – če bi verjetnost čez 3000 šla, bi bila čisto mirna, pa ne bi šla na amnio, ker amnio je malo nevarna. Samo so mi izvid poslali, da je verjetnost zdaj po novem 1 : 75. Pa da je test 98% točen.

Kot budala zijam v folk, ki postopa po pločniku okrog miz s pijačo v roki. Nama je v bistvu mizo ratalo najt nekako čudežno, menda je tukaj pol folka s koncerta. V glavi imam edino eno samo misel: lahko bi vedel, da bo tako. Lahko bi vedel, da bom moral zdaj poslušat kakšne take. Zakaj nisem šel ven skozi druga vrata? No, samo pač nisem vedel, kako se Anji reče: pa adijo. Dobro, pač nisem vedel: samo, ali sem jo moral zaradi tega pač ravno povabit na pijačo? A je to pameten refleks? Kaj imam zdaj? Pa kakšne so itak to cifre? Vesela matematika?

– Downovci so čisto v redu, pravim, – smo imeli na Prulah enega, ki je na harmoniko igral.

– Daj, se ne zajebavat, pravi Anja, pa mi je v momentu žal. Utihnem, samo kaj:

– Pa kakšni procenti? pravim. – A sem prav zastopil: 98% verjetno je, da je 1 : 75 možnosti, da ima Downov sindrom?

– Ja.

– To pomeni, da je 2 % možnosti, da je možnosti 1 : milijon, če se ne motim.

Tiho je. Pa gleda me.

Res se je spremenila. Res se je spremenila, in to je zdajle za ta moment tako čudno, da me skoraj malo spreleti. Še pred par meseci bi bila 100 % možnost, da bi bila verjetnost 75 : 1, da bi me po taki izjavi neusmiljeno napizdila. Pa ne v smislu, da je polovica od teh 2 % v bistvu, če pomisliš, tudi možnost, da je pravi rezultat 1 : 0, ampak v (upravičenem) smislu, da rajši spet nekaj teoretiziram pa filozofiram, kot da bi začutil *težo* te bizarne numerične formulacije. In taka verjetnost, namreč 75 : 1, bi bila zame absolutno zadosten razlog, da bi se karseda potrudil izogniti se taki izjavi, če le ne bi bila hitrejša od možganov. Samo čeprav zgleda, da se je spremenila, se mi vseeno nekako ne zdi prav, da bi ji zdaj začel zdravorazumsko govoriti, kako v njenem primeru – no, če bi bilo obratno, če bi imel človek na loteriji 1 : 75 možnosti, da zadene audi A8, se verjetno še ne bi takoj začel ekstatično veselit pa si kupovat armanija, ki po barvi paše h karoseriji, a ne? Se pravi, da tudi v njenem primeru ni kakšne posebne potrebe, da se začne zdaj takoj sekirat? Samo ona je tiho. Pa tudi ni tiho tako, da bi mrko bolščala v eno piko v zraku, kar bi bila druga najbolj verjetna možnost – tisto bolščanje, ki te zalije s svincem pa se najrajši ne bi več šel tega življenja. Ne, tiho je pa gleda nekam mimo. Hoče, da govorim. Ona hoče, da še kar govorim. In zdaj sem dokončno zbehan.

Na živce mi gre. Kako si to ona privošči? Kaj sem jaz njej? Jaz sem prišel na koncert. Nič hudega sluteč. Kaj imam s tem? Prišel sem se sproščat. Lahko me zdajle sploh ne bi bilo v Ljubljani, lahko bi bil doma, gledal televizijo, pil čaj. Tale pa pride – glej, kao z eno čisto neznano prijateljico, ki je toliko odštekana, da si upa stopil k meni s tisto bedarijo, kot da ... – na koncert od Dead Weather! Kakšno naključje! Anja v resnici posluša britpop, iz ameriškega garažnega rocka se dela norca. Pol pa nazadnje sedi tukaj pred mano pa pije kokakolo. Daj, povej še kaj, mi menda govori. Kaj naj ti jaz rečem? V čem je to moja stvar?

– Zajebano je, pravim nazadnje pa dvignem pir.

– Zakaj je pa nevarno? pravim potem. Anja skomigne.

– Lahko splaviš, pravi nazadnje. – Malo je nevarno. Ne zelo, je pa šansa.

Ena proti koliko? bi najrajši rekel, samo ne rečem nič.

Zdi se mi nenavadno ranljiva. Na sebi ima un svoj črno-rdeči flis, črne športne hlače, pa roke ima prekrižane na prsih tako, da se stiska, ne namerno, samo tako zgleda – kot da jo zebe. Kot da izžareva eno prošnjo: kaj če bi šla sedet noter? Samo ne reče nič. Ker nima pravice. Nima smisla. A ti ni moja toplota zadosti? Kar sedi tam, kokakola pred njo pa tisti njen flis, ki mi je bil zmeraj všeč, fejest je v njem, pa tisti njen v tilnik zastrženi, rdeče pobarvani paž, bela koža – samo zdaj v tem flisu cela zgleda nekako mehka. Vsa mehka je, premehka, da bi bilo realistično. Daj, saj jo poznam.

– Čez en mesec pol, pravim čez en čas, ko je več kot očitno, da tako ne gre več naprej, tale tišina.

– Ja, pravi.

Bože moj. Stara moja, nisem ti jaz priporočil te enkratne življenjske izkušnje! Zakaj moram jaz te stvari vedet?

– Kaj naj ti rečem? pravim, pa ne morem umaknit pogleda z nje.

– Hja, dosti sreče mi zaželi, reče.

In iznenada – pa to ne bi verjel, če je ne bi malo tudi že poznal – je čisto druga.

Verjetno noben od ljudi za sosednjimi mizami ne bi sploh opazil nobene razlike, tudi če bi gledal, samo razpoloženje za mizo je v momentu čisto drugačno. Vse bo še v redu, daj, jebemti, da bo v redu. Iznenada je skoraj flirtaška, in to na en tak način, kot da to ne bi bilo protislovno, tako, da je iznenada spet prijetno pa lahkotno sedet z njo za mizo. Ti boga, kako to ona zna. Skoraj navihana je. Nasmehne se. Spet nagne kokakolo.

Bravo, Anja.

Od kje si taka? Vse znaš bit, pa v momentu znaš definirat, kaj sem. Še kar jo moram gledat, ne morem biti čisto prepričan — Samo res je, ona pričakuje samo mojo reakcijo. Kakršnakoli bo. Samo reakcijo. Skorajda temu ne morem verjet, lahko reagiram kakorkoli.

Čeprav je tudi to pritisk, se mi zdaj to iznenada niti ne zdi tako zoprno. Ker je ta pritisk nesrečen, brez prave teže. Na en način topel, vzbujajoč mačistične občutke. Samo zato, kako je nagnila kokakolo. Tukaj je ženska, ki me gleda čez mizo pa pričakuje samo moje majčkeno upočasnjeno dihanje, moje premikanje, samo to, drugače se mi ne bi takole nasmihala; res, take je ne poznam. Samo to, pa bo že nekaj. Nosečnost dejansko prinese ven nekaj čisto posebnega v ženskah. Iz ljudi naredi zaveznike, neke sorte sozarotnike. Vsi smo kar en del tega čudeža, tudi če nismo oploditelji. Nosečnice so fascinantna bitja.

Se pravi, a sem potem jaz zdaj *prijatelj*? Ali kako. Seveda, saj sva odrasla človeka. Na tak način v bistvu nisem

nikoli razmišljal. Seveda mora človek nekaj bit, samo nekaj *takega* – prijatelj ljudem v čudnih situacijah? Fascinantno, po svoje.

Vsak centimeter njene kože poznam.

Tako da je čudno, čeprav mi je šlo še tako na živce, kako sta me zaskočili, čeprav mi govori o bizarnih zdravstvenih stanjih pa enih deformacijah, je po svoje – ma, po svoje niti ni narobe takole sedet z njo sredi vseh teh ljudi, ki se bojo itak jutri spet razblinili, tako kot ona. Spet bom sam, meni pa ni treba nič drugega kot samo to, da ji zdajle kaj nebolečega rečem; ker ves ta folk okrog, pивce, cigareti, dajejo vsemu skupaj neko *težo*, neko trdnost, to je banalen vsakdanji večer, ni neka mora. Niso hude sanje. In najbolj hecno: nič mi ni treba *naredit*, ne morem imet slabe vesti, nič nimava skupaj, ker ne bova nikoli imela nič skupaj, razen da je ona malo nesrečna, samo ne more pričakovat, da bom jaz zato ganjen. Neobvezujoča nesrečnost. Skoraj bi lahko rekel, da mi je žal zanjo, da se mi smili, samo tudi to je verjetno čisto normalno. Ker nimam nič s tem, z ničimer.

Spremenila je moj večer. Samo to je banalno.

– Dosti sreče ti želim, pravim, čisto iskreno.

– A vidiš kaj Mitjo zadnje cajte? pravi.

* * *

Mitje v bistvu že dolgo nisem videl.

Čvek z Mitjo sem v bistvu že pogrešal; če pomislim, že odkar sem začel manj hodit v Ljubljano, ker sem večino svojih poslov tam poštimal. Potem sem se nekako ufural v to bajto, v plane, kot da bi se hotel kar od vsega nekam distancirat. Ni me pa poklical niti on. Njemu se je moja selitev iz Ljubljane zdela odbita, čeprav je bil hvala bogu

razumevajoč glede vsega, kar je do nje pripeljalo: finančna situacija, življenjska situacija, pa krasen ambient. Glede življenjske situacije je bil kolegialno paf. Kar je bilo pomirjujoče, ker mi je dajalo en fling, da torej nisem samo jaz tako nor. Sem se pa zaobljubil, da ju z Anušo povabim na piknik, čim bo pomlad.

In zdaj je tukaj – sam, brez Anuše. Kar mi je bilo po svoje všeč, bo bolj moški čvek, pa več za pit; po svoje pa tudi ne, ker saj se je Anuša sicer lepo opravičila z ogromno testi, ki jih mora popraviti, bi pa lahko kazalo tudi na ene dvome glede delitve lojalnosti. Ki pa so čisto nepotrebni. Ne vidim razloga, zakaj bi se morala odločati za mene ali pa Anjo; če sem lahko jaz brezkonflikten, sta lahko tudi onadva. Samo kakorkoli, Mitja je tukaj. Po svoje se lahko tudi Anji zahvalim, da me je spomnila, da se socialno ne zanemarim.

Ko je videl plac – zdaj spet, kakšne dvakrat je že bil v starih časih, ko smo hodili po gobe –, se je malo omeščal glede mojih kao rousseaujevskih štosov; zdaj je pretehtal lokacijo z drugimi očmi. Spila sva vsak dva mamina orehovčka pred hišo, kjer sva gledala na okolico.

Hiša je malo dvignjena nad trg, ki je na drugi strani globeli, po kateri teče Terščica: razgled je direkt na tersko cerkev pa par večjih bajt naokoli, bivši hotel (zdaj propadajoč) pa hribe nasproti. Spodnji pa zgornji travnik se blago spuščata stran od bajte, dokler se kakšnih sto metrov stran ne končata nad kolenom Terščice, ki priteče z desne. (Tam je tista globel, kjer sem se zadnjič boril z robidovjem.) Tudi cesta za najinim hrbtom se spusti, prečka Terščico pa se priključi na trg. Bajta je mogoče malo nenavadno skoraj čisto zrinjena s parcele, kot da je moj praded tiste svoje prihranke prav silno cenil pa je hotel imet hkrati kar največje zemljišče pa solidno bajto z marofom: njena

zadnja stena ima temelje v pobočju, ki se strmo spušča v Terščico, tako da od prednje strani, s travnika, sicer zgleda kot zelo skromna trška, že skoraj bolj kmečka hiška, kar v bistvu tudi je, s trga, kadar pozimi ogolita gosto bukovje pa leščevje, ki jo sicer s te strani večino zakrivata, pa je čisto fascinantna, kot kakšna graščina na živi skali, čeprav je samo za dve sobi dolga. Spodobno zidana pa hvala bogu tudi bolj ali manj je, pa tista živa skala je granit, ne kakšen prhki apnenec, zato se vsaj plazov, ki bi me ob močnejšem deževju zapeljali v hudournik spodaj, ni za bat. Če nič drugega, je s tako gradnjo praded profitiral solidno klet v tistem zadnjem delu, vkopano v kamen – tam notri bom lahko z leti razvil še kakšno vinoteko. Samo dejansko mi je bolj kot tista impozantna pojava zadaj, ki je itak večino leta skrita, vseč prednja stran, tista nepretenciozna domača scena nizke hiške, ki jo trata deli od mogočnega marofa, spodaj zidanega, zgoraj pa v celoti iz starega, od stoletja deževja naravno patiniranega lesa. Pod marofom sva zdaj za mizo dokaj dolgo posedala, ker je za ta letni čas kar toplo. Zdaj me vsaj ni več mogel zajebavat, da se bom pokmetil: takle ambient paše vsakemu meščanu nad trideset, če je še tako alter.

– Pa, a premore ta vaš Ter tudi kakšen spodoben kafič? je nazadnje vprašal. – Še eno sceno ti imam za povedat, kar te bo ziher zanimalo, samo bi mi pasalo, če se malo prestaviva.

Nisem imel nič proti. Lahko mu razkažem še tovrstne blagodati Tera, čeprav sta, če po pravici povem, tukaj samo dva taka kafiča, v katerih se človek počuti neobvezno sproščen, če ni ravno lokalni pijanček; in samo v enem od njiju sem se dejansko tudi sem pa tja ustavil, v štacuno ali pa iz nje grede, da malo vsrkam družabno atmosfero. Zdaj bi bila res prilika, ko imam vsaj svojo družbo s sabo.

Pa sva šla. Čvekala sva že dolgo o vsem živem, povedal je par zanimivejših novih ljubljanskih štosov, čeprav se je zdel nekam manj zgovoren kot ponavadi. Mimogrede je, ko je že po svojem standardnem programu šimfal čez službo, rekel celo, kako bi se tudi on najrajši kar preselil v kakšno tako idilo.

– Jabolka bi gojil, je govoril, – prašiče, savinjski želodec sušil, – to zato, ker ga je inspirirala pokušina, narezal sem domačega, še iz mamine zaloge od sosedov, – pa imel mir. Šnops bi kuhal ...

Jasno da teh idej ni za jemati resno. Ta tip, ne samo da pred leti niti moje sadike mehiških čilijev v tegelcu za na balkon ni hotel vzeti, ker da on »ni tak hud vrtnar«, ampak ne zna tudi jebene službe zamenjati. Životari kot urednik na založbi, ki že deset let ni izdala leposlovne knjige, čeprav ima magisterij iz primerjalne pa o Beckettu pa Gertrude Stein v Sloveniji menda noben ne ve toliko kot on. Ureja erotične priročnike pa tehnične leksikone, kao, velika firma pa stabilna služba. Potem pa ti reče, da bi se na kmete selil. To je približno toliko blizu realnosti kot selitev v Tibet. Saj bi ga drugače z veseljem imel za soseda, čeprav je še nekaj tukaj: njegov imidž, ki se ga v bistvu šele zdaj zavem, ko se spuščava po cesti proti naseljenemu koncu. Tak je, da bo verjetno vzbudil pozornost: zgleda kot tazadni capelj, s čisto rjavimi prednjimi zobmi, kolikor jih še je, ker jih res ni dosti. Same kosti so ga, potem pa v kombinaciji bele srajce s kravato pa lajbiča zgoraj pa vrečastih lanenih hlač pa natikačev na boso nogo spodaj. Zato je seveda jasno, da v *tej* založbi ne bo napredoval do položaja glavnega urednika; isto tako se ne bi ravno najboljši vklopil v vaško okolje Zgornje Savinjske. Samo dobro, mene ni ničesar sram, kar sem v življenju naredil, tudi prijatelj ne.

– Te bom za začetek povabil, ko bo treba vrt štihat, pravim. – Čez kakšen teden, če bo suho.

– Pa ne tako na hard, stari, pravi. – A nimaš motokultivatorja?

Pa sem jaz mislil, da sem mestni človek.

– A si v Torontu kakšen zanimiv nov trač izvedel?

Hecno pri tem njegovem imidžu pa pameti je, da se potem *jaz* njemu zdim eksotika pa celo ene sorte frajer. Hodim po mednarodnih festivalih, čeprav samo zaradi razmeroma kar znosnih obrtnih dosežkov, pri katerih niti nisem imel kaj dosti kreativnega zraven, bolj produkcijo. Ne vem, kako je to, da si ljudje iščemo družbo, v kateri eden drugega vidimo kot nekakšne skrite genije pa ekscentrike. Jaz si domišljam, da vidim skozi to njegovo površino pa vidim enega normalnega, celo majčkeno zavrtega človeka, in mi je to na njem domače bolj kot pa njegove eskapade o opusu Gertrude med prvo pa drugo svetovno vojno. (Prejšnjih pa poznejših ni kaj dosti obrajal.)

– Spoznal sem Harmonyja Korina, pravim. Ta ti je en zanimiv tip.

– A ni skoz na koki?

– Ma, ni skoz. So tudi druge stvari.

Potem pa zagledam – starega. Tastarega.

Kako se že piše? Ne spomnim se – samo njegovi bajti se bližava, in on je na vrtu. Ko naju zagleda, se pri svojem opravku – nekaj prčka po gredici – kar ustavi, obstane sredi počasnega premikanja, pa se dvigne. Saj sem vedel: Mitjev imidž. Nekaj časa stoji, potem pa se počasi, artrično odpravi z grede proti ograji. Ko prideva bližje, je že naslonjen, samo – v bistvu ves čas gleda direkt *vame*, ne v Mitjo, in to me malo znervira. Mi kar nekaj kima. Ta bi očitno nekaj rad.

– Dober dan, pravim.

- Zdravo, zdravo, pravi. – Kako ste kaj, sosed?
– Gre, pravim, – gre.
– Jaz sem Dani, Zavolovškov, pravi. Se me spomnite?
Od vašega starega ata sem bil prijatelj.
– Tomo, pravim, pa si dava roke.

Takole zaskakovanje na cesti mi je malo odveč, »zdravo« bi bil čisto zadosti. Saj je res, da se spodobi boljše seznanit z novimi sosedi, samo tale mi deluje bolj kot star firbec, ne pa eden, s katerim bi me lahko povezovala skupna zanimanja pa interesi. Tukaj menda vidi, da sva midva nekam namenjena pa da se pogovarjava.

– Mitja, pravi Mitja, samo stari zdaj že kliče čez ramo proti bajti:

– Marija, daj malo sem pridi, soseda pozdravit! Tamladi Mautar je tukaj! Veisov Tomo!

In žena se v momentu pojavi izza vogala, briše si roke v predpasnik pa takoj strmi direkt vame, ne v Mitjo. Že ve.

– O, zdravo, gospoda, zdravo, pravi. – A bosta kaj naprej stopila?

Mitja, ki se je že prej, ko je slišal za »tamladega Mautarja«, začel režat, se že skoraj premakne, da bi res šel noter, tako da moram intervenirat.

– Joj, ne, gospa. Kdaj drugič! Se kolegu mudi, pa bi rad še malo Ter videl, preden uide.

– A, saj ste drugače iz Ljubljane, a ne da? Gospod Tomo, je drugače tukaj, a ne? Je drug zrak!

Njegova žena zgleda precej mlajša od njega, ali je pa samo boljše ohranjena, pa res naju zvedavo gleda, sploh mene. Dobim kar tremo.

– Ja, zrak, pa mir, pravim, kot da odgovarjam na kakšno posebno zajebano vprašanje za *Cinema Scope*. – Je pa tudi bajta nekaj drugega kot blok, nadaljujem in pogumno upam, da bo iz tega čudežno nastal inteligen

pogovor. – Korenine so korenine. Sem se zmeraj počutil, da sem malo od tukaj, tudi če nisem kaj dosti hodil. – Zdaj že blebetam, samo kaj, ko ne vem, kaj bi sploh rekel.

– Ja, potem pa še sploh morate kaj okrog prit, pravi stari potem. – Zdaj vas pa midva motiva, imate svoje plane. Samo tako, smo stari prijatelji od vaše hiše. A gospa mama je v redu?

– Mama je v redu, hvala, pravim.

Gruntam, kako bi se dalo nekako neškodljivo it dalje. Vem, da se bom moral na take stvari navadit, samo jaz res nisem tip za to. Ne samo, ker sem Ljubljčan, tudi po karakterju. Kaj bi lahko od njiju pametnega izvedel? Samo potem nazadnje vseeno izvem:

– Ja, saj je fajn tukaj, pravi Marija malo zategnjeno, – samo se pa tukaj tudi marsikaj dogaja. Ni tako kot včasih. Mularija se z motorji goni, pa droge ...

– Droge? pravi Mitja zavzet. – Kje je pa tukaj kakšna narkomanska scena? V Mozirju?

Marija skimava.

– V Mozirju? Kaj v Mozirju ... Tudi v Mozirju, pa v Celju ... Drugače so pa tudi tukaj, tisti Lotman, tam se zbirajo ...

– Madona, si slišal? pravi Mitja. – Pol imate pa tukaj res vse.

– Saj vaju ne bova zadrževala, je spravljen Zavolovšek. – Si morata še Ter pogledat, sta rekla. Samo se res žiher kaj oglasite, ko boste imeli cajt! Na kakšen šnopček.

– Ja, pa vi tudi kaj naprej stopite, če pridete mimo! pravim.

Ko greva naprej po cesti, stara dva še zmeraj gledata za nama. To ti je bil pogovor. Ne, samo sem res socialno štorast. – Madona, pravim Mitji, ko sva zunaj njunega slušnega dosega.

– Kaj madona? Nič madona, stari, pravi Mitja. – To je spoznavanje družbe. Vklopi se, stari.

Kaj sem to trobezljjal? Nikoli nisem bil od tukaj; foter me je vodil sem izključno samo za prvi november, na grobove, s svojim fotrom se je pogovarjal ekstremno minimalistično. Če ne bi bila mama tako prekipevajoča, bi imeli same tihe maše. V tistih dnevih, če sem se probaval podit naokrog po tavelikem travniku ob njivi, me je zvelkel nazaj v bajto, da ne bi umazal takmašne obleke. Ni mi bilo jasno, samo mi je bilo vseeno: dedi je ždel na svojem kuhinjskem stolu ves oddaljen, kot kakšna mrka sova, pa kadil svojo dravo brez filtra. Bizarna doživetja so bila to, enkrat na leto. Večkrat sem začel prihajat šele, ko sta bila obadva pokojna pa se je sem preselila mama. Šele takrat sem začel ugotavljat, da je tukaj v bistvu čisto simpatičen konec. Kaj pa sem do takrat vedel o Zgornji Savinjski? Nič. To, da so tukaj doma žlinkrofi pa ajdnek.

Dobro, to gre eno z drugim. Spoznal boš nov folk. To si itak vedel. Tukaj gre za radikalen *cut*. Ne smem bit odljuđen, vaški čudak, snob. Vse bo v redu. Res se bom kdaj oglasil. Ne morem bit, kot je dedi temu rekel, *politiš*.

– Sem si kar mislil, da me boš sem peljal, pravi Mitja, ko končno dobiva vsak svoj pir pred sebe. Streže gazda, mlajši Šiptar, ki me zdaj na videz zgleda že pozna. Ko pogledam Mitjo, pomigne proti tabli nad teraso, na kateri piše Lotman.

– Daj, ne seri, pravim. – Izbire nimaš glih dosti.

Če bi izbiral med obema, je mogoče sicer tisti drugi kafič malo bolj nobel; tale je bolj za trške frajerje. Mogoče se mi je glih zaradi tega zmeraj zdel malo bolj avtentičen. Za eno mizo sedi tipična lokalna družčina – trije tipi, dve babi, eden od njih dokaj glasen, drugi se mu trudi parirat, babi

čvekata med seboj, vsi so pa oblečeni kot Fužinci, čeprav so po dialektu sodeč bolj s kakšnih hribovskih kmetij. Za edino drugo zasedeno mizo je trojica, tipi so približno najjnih let ali pa mogoče malo starejši pa se nekaj režijo na drugem koncu terase, samo se za naju sploh ne zmenijo. Njih sem tukaj že videl, zgleđajo bolj dostopni, samo še nismo v fazi, ko bi se pozdravljali.

– Od dobrih sosedov takoj zveš, kje je *dope*, pravi Mitja. – Če greš res na obisk, boš zvedel še, kje se dobi domače mleko.

– Ma, na obisk moram jaz bolj k enemu drugemu sosedu prej, pravim. – Ga moram nekaj glede meje povprašat, ker mi ni jasno.

– Glede meje? To, stari, to pa tudi spada zraven, če si na kmetih.

– Daj, povej zdaj ti še uno drugo sceno, za katero si rekel, pravim. – Sprehodil si se.

– Ja, sem se, pravi pa se drgne po bradi.

– Kakšna štorija je to?

– Štorija? Ma, ni to štorija.

Razdražujoče dolgo je tiho.

– Ne, samo tako, nekaj, kar sem slišal. Pa sem si rekel, tole bo pa tebe zanimalo. – Poslušaj, a si ti kdaj slišal za enega tipa, ki mu je ime Lenart?

– Nikoli slišal, pravim. – A bi moral?

– Novinar je pri Slovenskem ekspresu, menda, pravi Mitja.

– A mu je končno ratało posnet prvi hit singel? pravim.

Mitja se nasloni nazaj pa me na kratko pogleđa, malo previdno, malo pa vseeno tako, kot da je pri enki vrgel na mizo +5.

– Bolj je bil kreativen, stari. Froca je naredil. Pa to Anji.